

Heimdall-broder m fl,

Man får nog säga att Heimdall tog avsked av Översten med stil. Det blev en konst- och musiksammankomst i ord och toner utöver det vanliga med stark anknytning till platsen för det gamla husarregementet.

Efter ovanligt livligt mingel - 65 deltagare, inkl våra tre hedersledamöter, flera sällankommande, t ex **Bengt Holgerson, Lars Melin, Ulf Sundberg** och **Nils-Erik Åhmansson**, samt inte minst tio dolmauppsträckta musikanter - blev det torskrygg med hummersås och sedan kaffe i den lokal som vi sedan fick höra ursprungligen hette "Utsikten" och då betecknades "cocktailbar".

Där uppmärksammades i enlighet med styrelsens beslut alldeles särskilt tre, som varit medlemmar i Sällskapet Heimdall i femtio (!) år, nämligen **Ulf Alfredson, Stig Cronberg** och **Helle Stigung**. Ulf fanns på plats och fick blommor, medan de båda andra uppvaktas i efterhand via bud. Överlämnandet av blomstren till Ulf kompletterades med en trumpetfanfar, komponerad och exekverad av musikkårchefen, stabstrumpeterskan **Johanna Lundgren**, känd för oss från i höstas då hon karamellpresenterade sin kår, och nu under måltiden också trumpetaviserade såväl gillesmästarens olika måltidsdirektiv som ordförandens välkomnande Heimdall-skål.

Så blev det då dags för **Martin Andersson**, ju välbekant för Sydsvenskans läsare för sina artiklar om gamla Malmö, vanligen illustrerade med spännande foton från förr (varav flera i lätt bearbetat skick samlats i en nyutkommen bok med titeln *Malmö då och nu*, som fått fina recensioner). Han introducerades av musikkapellet, som under ledning av imposante musikdirektören **Ossian Edlund** välvalt spelade *Kronprinsens Husarers Högtidsmarsch*.

Talaren berättade om restaurangens historia från dess öppnande på Kristi Himmelfärds dag 1964 - om hur i början allt avfall fick malas i kvarnar och spolas ned i avloppet, om hur den begränsade hisskapaciteten tvingade köksmästaren att smugla upp dagens färska fisk i sin portfölj, om hur de olika rummen på 28:e våningen fått byta namn under resans gång och om sändningar i egen TV-kanal från en studio, som sedan omvandlats till garderob och toalett. Kändisars och de olika restaurangchefernas namn fladdrade förbi. Ett egendomligt sammanträffande utgjorde att den allra förste restaurangchefen, vår medlem **Kent Anderssons** far, **Stig Andersson**, begravdes just denna Överstens allra sista dag i tjänst och Kent följaktligen inte kunde delta i vår sammankomst.

Musikkapellet trädde så till på nytt, först med *Kungl Skånska Husarregementets Travmarsch* och sedan *Kungl Skånska Dragonregementets Paradmarsch* som inledning till överstelöjtnanten **Emil Sjörup**s initierade presentation av den

berömda dragontavlan i Ystad, världens enligt uppgift största oljemålning på duk och egentligen betitlad *Skaanske Dragonofficerer rider i bad*.

På samma sätt som nyssnämnde Kent för några år sedan presenterade **Gustaf Cederströms** magnifika väggmålning i Malmö rådhus *Magnus Stenbock i Malmö den 27 september 1709*, beskrev nu talaren inspirerat och intresseväckande flera av de otaliga förstudier av olika slag, som **Oscar Mathiessen** (1861-1957) producerade, innan han på kort tid färdigställde den tio meter långa och fem meter höga målningen.

Vi fick förstås också veta om konstnären liv och leverne, bl a att han först utbildat sig till guldsmed, vilket blev av betydelse när han utvecklade den all Fresco-teknik, som han senare till och till fick patent på, att han varit elev hos Skagen-målaren ”**Hip Hip Hurra**”-**Krøyer** (1851-1909), att han studerat verk av **Michelangelo** (1475-1564) på plats i Italien och att hans åtminstone i Danmark mest uppmärksammade verk, *Den Grundlovgivende riksdag den 5/6 1915*, tog honom sju år att måla och består av 226 var för sig avmålade fysionomier, som han sedan sammanförde i en och samma komposition, nästan lika stor som dragontavlan, tio x fyra meter.

Tydligt var det av en slump som han hamnade i Ystad och det lär ha varit ett foto som inspirerade honom att i den sk vitalismens anda illustrera hur identifierbara K 6-officerare, nakna och utan sadel, rider ner till stranden för att vattna sina enligt uppgift också på sin tid identifierbara hästar. Tavlan har föranlett åtminstone två böcker och - högst förvånande med tanke på dess storlek - visats och beundrats i olika länder, innan den år 1951 landade i Ystad.

Bl a beundrades den i Sankt Peterburg i konstnären närvaro av en ”lille Mand i russisk Kaftan”, som visade sig vara den store ryske målaren **Ilja Repin** (1844-1930). När denne förstod att han hade konstnären själv framför sig, uttryckte han sin i brist på gemensamt språk stumma uppskattning i det han - med konstnärens egna ord - ”pegede tilbage paa Billedet, lagde paa orientalisk Vis Armene overkors paa Brystet og bøjede sig helt ned mod Jorden til Farvel. Og der stod jeg alene tilbage og var lykkelig.”

Vår talare berättade också om de avbildade dragonofficerarnas växlande och i flera fall dramatiska livsöden. Det framkom att några av dem blivit Kronprinsenhusarer och en av dem till och till tillförordnad chef för regementet, innan han kort efter sitt förordnande red omkull i Arlöv och avled (Edward af Sandeberg, 1871-1920, tredje fr v), medan en annan blev guldmedaljör i laghoppning vid OS i Stockholm 1912 och så småningom domare på Jägersro (Fredrik Rosencrantz, 1879-1957, fjärde fr v).

En av ryttarna - och också hans efterkommande, som talaren i flera fall besökt - ägnades särskild uppmärksamhet, nämligen konstnärens egen son **Mogens Staffeldt Matthiesen** (1889-1934, andre fr h), dvs i rättvisans namn är det bara huvudet som är sonens - meniga husarer fick låna sina uppenbarligen estetiskt mer korrekta kroppar till alla de avporträtterade.

Vid beskådandet av dessa fysiska praktexemplar kunde man förfra sommarens utflykt osökt erinra sig barnmorskan i inledningen av **Fritiof Nilsson Piratens** delvis självbiografiska debutbok *Bombi Bitt och jag* och fundera om hon blivit sannspådd och Piraten fått en plats i detta gäng, ”Det är en stor och duktig pojke. När jag gick hit, mötte jag en vit häst. Det betyder tur. Han blir säkert dragon med tiden. Jag gratulerar så mycket. - De blå dragonerna i Ystad var södra Skånes stolthet.”

Frågor om tavlan och konstnären följde och besvarades, varpå kapellet på nytt lät höra av sig, nu med *Svensk Polismarsch*, och därpå, stilenligt och en smula högtidligt, avslutade denna Översten-epok med *Svenska Arméns Stora Tupto*, spelat med två virveltrumslagare, **Martin Grahn** och **Jonatan Rix**, i vita handskar och kepiliknande husarmössor med ståndare.

Tupto skall inte applåderas fick vi lära oss, men kvällen avslutades ändå med applåd, nämligen därigenom att vi på numera traditionellt sätt tackade varandra för trivsamt samvaro med en varm sådan, sedan årets hittills planerade föredrag mycket kortfattat presenterats enligt nedan.

Högst sällskapliga hälsningar

Frank Orton

Ordf

12 feb	Fil dr Lars-Erik Blomqvist om ”Översättandes vedermödor”
12 mars	Musikvetaren Kajsa Lund om ”Musikarkeologiska strövtåg”
9 april	Vår medlem Kristian Gerner om ”S:t Petersburg & Königsberg”
14 maj	Stockholm-Iduns ständige sekr em Jan-Sture Karlsson om ”Idun”
4 juni	Ambassadören Hans G Adén om sitt liv som munk
27 aug	Gemmologen Jan Asplund om diamanter
24 sep	Vår medlem Kjell Barlöw om organdonation och transplantation
22 okt	Justitierådet Göran Lambert om ”Högsta domstolen inifrån”

Attacherat återfinns Emil Sjørups powerpoint-bilder, som han välvilligt tillåtit oss sända till detta utskicks adressater. / FO